

Проект SWorld

При поддержке:

Одесский национальный морской университет
Украинская государственная академия железнодорожного транспорта
Московский государственный университет путей сообщения (МИИТ)
Научно-исследовательский проектно-конструкторский институт
морского флота Украины
Институт морехозяйства и предпринимательства
Луганский государственный медицинский университет
Харьковская медицинская академия последипломного образования

Входит в международную наукометрическую базу
РИНЦ SCIENCE INDEX
Импакт-Фактор > 0

Международное научное издание

Сборник научных трудов
SWorld

Том 23
Экономика

Иваново
Маркова ЯД
2014

УДК 08

ББК 94

С 232

Редактор: *к.т.н. Куприенко С.В., Маркова А.Д.*

Редакционная коллегия:

д-р.техн.наук, проф. Шibaев А.Г.,

*д-р.техн.наук, проф. Гончарук С.М., д-р.техн.наук, проф. Ломотько Д.В.,
д.т.н., проф. Круглов В.М., д.т.н., проф. Быков Ю.А.*

д-р.экон.наук, проф. Лапкина И.А., проф. Яценко А.В.,

д-р юр. наук, проф. Иванов В.М., д-р фарм. наук, проф. Шаповалова В.А.,

д-р фарм. наук, проф. Тихонов А.И., д-р фарм. наук, проф. Гудзенко А.П.,

д-р фарм. наук, проф. Шаповалов В.В., д-р фарм. наук, проф. Волоха Д.С.,

д-р фарм. наук, проф. Георгиевский В.П.,

д-р хим. наук, проф. Гризодуб А.И.,

д-р физ-мат. наук, проф. Малахов А.В.;

к-т фармац. наук Шаповалова В.В., к-т.экон.наук, проф. Рылов С.И.,

к-т.техн.наук, доц. Петров И.М., к-т.техн.наук, доц. Кириллова Е.В.,

к-т.педаг.наук Демидова В.Г.; к-т.педаг.наук, проф. Могилевская И.М.,

к-т.искусствовед.наук Кантарович Ю.Л.,

к-т филос.наук, доц. Стовпец А.В.; к-т филолог.наук, доц. Стовпец В.Г.,

С 232 Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 2. Том 23. – Иваново:
МАРКОВА АД, 2014 – 101 с.

УДК 08

ББК 94

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Экономическая теория и история	
ЦИТ: 214-063 <i>Иванова Д.Г.</i> РАЗВИТИЕ СИСТЕМЫ ИПОТЕЧНОГО ЖИЛИЩНОГО КРЕДИТОВАНИЯ В ПОСТКРИЗИСНЫЙ ПЕРИОД.....	3
ЦИТ: 214-394 <i>Кольев А.А.</i> РЕСУРСЫ И ФАКТОРЫ ПРОИЗВОДСТВА В ЭКОНОМИКЕ.....	8
ЦИТ: 214-437 <i>Шадыев Р.С. Усачев В.А.</i> ИСТОРИЯ ЭКОНОМИКИ.....	13
ЦИТ: 214-748 <i>Пачева Н.О.</i> РОЛЬ ДЕРЖАВИ В СИСТЕМІ ВІДТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ.....	15
Механизм регулирования экономики	
ЦИТ: 214-196 <i>Дацко О.Б.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ.....	20
ЦИТ: 214-257 <i>Каретина О. И.</i> УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ.....	25
ЦИТ: 214-323 <i>Богославцева Л.В.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К РЕФОРМИРОВАНИЮ БЮДЖЕТНЫХ ПЛАТЕЖЕЙ И ПОВЫШЕНИЮ ЛИКВИДНОСТИ ЕДИНОГО КАЗНАЧЕЙСКОГО СЧЕТА.....	33
ЦИТ: 214-329 <i>Воробьева Н.В., Писаренко Е.В., Аджихметова Ю. Г.</i> К ВОПРОСУ О СУЩНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ.....	38
ЦИТ: 214-596 <i>Дмитриев И.В.</i> ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	41
ЦИТ: 214-616 <i>Ромашенко Е.В.</i> ДИНАМИЧЕСКИЕ СПОСОБНОСТИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ РЕГИОНА.....	45
Количественные методы в экономике	
ЦИТ: 214-028 <i>Ярмоленко В. А., Поширж Н. В.</i> ВИДЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И МЕЖДУНАРОДНОЕ СРАВНЕНИЕ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТИ.....	49
ЦИТ: 214-316 <i>Мамзина Т.Ю., Нурмаев А.Б.</i> ОБОБЩЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЧИСТОГО ДИСКОНТИРОВАННОГО ДОХОДА И СРОКА ОКУПАЕМОСТИ ИНВЕСТИЦИОННЫХ АЛЬТЕРНАТИВ.....	63

<i>ЦИТ: 214-317 Мамзина Т.Ю., Наумов А.Е., Авилова И.П.</i> АНАЛИЗ И ВЫБОР НАИБОЛЕЕ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННО-СТРОИТЕЛЬНОГО ПРОЕКТА С ПОМОЩЬЮ РАСЧЕТА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ.....	65
<i>ЦИТ: 214-567 Алекторская М.М., Пахомов А.В., Пахомова Е.А.</i> ПРИМЕНЕНИЕ МОДЕЛИ IS-LM-VP ДЛЯ ОЦЕНКИ ВЛИЯНИЯ СУВЕРЕННОГО ФОНДА НА ЭКОНОМИКУ СТРАНЫ.....	68
<i>ЦИТ: 214-568 Воронина А.В., Лычагина Т.А., Пахомова Е.А.</i> ОЦЕНКА КОММЕРЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В СФЕРУ ОБРАЗОВАНИЯ НА РЕГИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ (НА ПРИМЕРЕ МОСКОВСКОЙ ОБЛАСТИ).....	74
<i>ЦИТ: 214-579 Анисимова Э.С.</i> ОПРЕДЕЛЕНИЕ КРЕДИТОСПОСОБНОСТИ ФИЗИЧЕСКОГО ЛИЦА В АНАЛИТИЧЕСКОМ ПАКЕТЕ DEDUCTOR (BASEGROUP).....	78
<i>ЦИТ: 214-680 Герасимова М.М., Лащутина Е.О.</i> ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ПРОГРАММЫ ПРЕДПРИЯТИЯ С УЧЕТОМ УСЛОВИЙ КРЕДИТОВАНИЯ.....	81
Мировое хозяйство и международные экономические отношения	
<i>ЦИТ: 214-138 Исламутдинова Д.Ф.</i> ВЗАИМОСВЯЗЬ ГЛОБАЛИЗАЦИИ И РЕГИОНАЛИЗАЦИИ.....	85
<i>ЦИТ: 214-479 Novosad V.A.</i> PROGRAMS OF ENERGY SAVINGS FOR HOUSEHOLDS IN AMERICA.....	94

economic miracle) —brought up a new form of economy: mass consumption economy. In 1958 John Kenneth Galbraith (1908–2006) was the first to speak of an affluent society. In most of the countries the economic system is called a social market economy.

With the spread of Internet as a mass media and communication medium especially after 2000-2001 the idea for the Internet and information economy is given place because of the growing importance of ecommerce and electronic businesses, also the term for a global information society as understanding of a new type of "all-connected" society is created. In the late 00s the new type of economies and economic expansions of countries like China, Brazil and India bring attention and interest to different from the usually dominating Western type economies and economic models.

References

- 1 Aristotle, Politics, Book I-IX, translated by Benjamin Jowett, Classics.mit.edu
- 2 Barnes, Peter, Capitalism 3.0, A Guide to Reclaiming the Commons, San Francisco 2006, Whatiseconomy.com
- 3 Dill, Alexander, Reclaiming the Hidden Assets, Towards a Global Freeware Index, Global Freeware Research Paper 01-07, 2007, Whatiseconomy.com
- 4 Fehr Ernst, Schmidt, Klaus M., The Economics Of Fairness, Reciprocity and Altruism - experimental Evidence and new Theories, 2005, Discussion PAPER 2005-20, Munich Economics, Whatiseconomy.com

02.06.2014

© Shadiev R.S. Usachev V.A.

ЦІТІ: 314-748

Пачева Н.О.

РОЛЬ ДЕРЖАВИ В СИСТЕМІ ВІДТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
Київ, просп. Перемоги, 54/1*

Pacheva N.O.

THE STATE'S ROLE IN THE SYSTEM OF REPRODUCTION OF SOCIAL CAPITAL

*SHEE «Vadym Hetman Kyiv National Economic University»,
Kyiv, prosp. Peremogi, 54/1*

Анотація. В статті досліджено роль держави у відтворенні соціального капіталу. Головну увагу зосереджено на процесі впливу довіри, норм та соціальних мереж на розвиток соціального капіталу. Встановлено, що примноження соціального капіталу, починаючи з мікрорівня та закінчуючи макрорівнем, гарантує стабільний соціально-економічний розвиток.

Ключові слова: соціальний капітал, держава, відтворення соціального

капіталу, позаекономічні інститути, соціальні мережі, норми та цінності, довіра.

Abstract. In the article the role of the state in the reproduction of social capital is investigated. Most of the focus is on the impact process of confidence, standards and social networks on social capital development. It is determined that accumulation of social capital funds from micro level to macro level ensures stable socio-economic development.

Keywords: social capital, state, reproduction of social capital, non-economic institutions, social networks, standards, confidence.

На даний момент часу роль держави в системі відтворення соціального капіталу є надзвичайно важливою. Діяльність людей направлена на максимальне задоволення власних потреб та власних інтересів. Тому для сучасної економічної теорії є актуальним дослідження позаекономічних інститутів за допомогою яких можна пояснити й забезпечити досягнення безперервного й стабільного економічного зростання в державі. Даними позаекономічними інститутами будуть виступати складові соціального капіталу, такі як соціальні мережі, довіра, норми та цінності.

Держава задля розвитку громадського суспільства повинна створювати незмінне і передбачуване середовище побудоване на довірі, загальних нормах і цінностях. Ефективною передумовою економічного розвитку держави є соціальний капітал, що втілений в довірі, в нормах та громадських зв'язках. Держава, в якій домінують довірчі відносини, моральні цінності та норми є більш ефективною та менш затратною, ніж та держава, яка сподівається на силу і примус. Тому, без сумніву, для відтворення соціального капіталу потрібна вагома участь держави.

Соціальний капітал макrorівня (рівень держави) реалізується через діяльність інституційного та нормативного середовища по забезпеченні суспільної довіри та співпраці в межах національного ринку. Держава може «заручатися» підтримкою соціальних мереж, які утворюються за допомогою налагодження соціальних зв'язків, як на рівні міністерств, так і на рівні підприємств, груп. Ефективне використання соціального капіталу державою допомагає ефективно нею управляти.

Виникнення соціального капіталу починається з побудови мережі між суб'єктами на основі соціальних відносин. Розвиток відносин базується на дотриманні спільних норм та цінностей даної мережі з метою зміцнення відносин, а це породжує виникнення довіри. Результатом даного процесу стає виникнення соціального капіталу. З позиції держави виникнення соціального капіталу відбувається при допомозі позаекономічних інститутів (правових, політичних, ідеологічних, етичних), (рис. 1). При користуванні утвореним соціальним капіталом суб'єкти соціальних відносин отримують вигоду у вигляді соціальної ренти.

Збільшення соціального капіталу, а надалі і стабільний розвиток держави, може відбутися при сприянні розширенню кількості громадських зв'язків, зміцненню соціальних мереж, розвиток громадської свідомості, відкритість стосунків влади з громадою, прозорість всіх економічних процесів, патріотизм

та інше.

Процес виникнення соціального капіталу

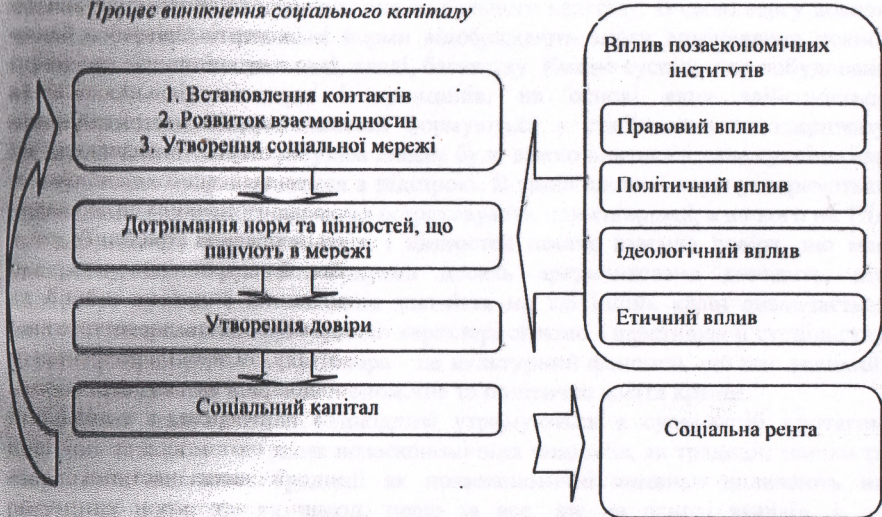

Рис. 1. Процес виникнення соціального капіталу та отримання соціальної ренти

Держава має сприяти розвитку соціального капіталу на 3-х рівнях: національному, регіональному та місцевому.

Державна політика відносно відтворення соціального капіталу має будуватися так:

- економічне середовище (зростання добробуту населення, задоволення соціально-економічних потреб, застосування корпоративної етики);
- політичне середовище (демократичний розвиток держави, заохочення до утворення громадської організації та підтримання їхньої діяльності, прозора діяльність політиків);
- соціальне середовище (підтримка та розвиток соціальних інститутів, соціальна справедливість та соціальна безпека, консолідація суспільства);
- культурне середовище (дотримання моральних норм та цінностей, збільшення рівня довіри до державних органів, відродження громадських традицій).

Соціальний капітал нашої держави є недоінвестованим, тому що на макрорівні виступає як суспільне благо (не є приватною власністю), тобто він недоотримує необхідних приватних вкладень, відповідно і соціальну ренту від його використання отримує все суспільство цілому. Макросоціальний капітал відтворюється при погоджуванні і координації особистих і соціальних інтересів за допомогою вироблених суспільством норм і цінностей в напрямку досягнення економікою громадського оптимуму і підвищення соціального добробуту. Метою створення державного соціального капіталу виступає узгодження суспільних інтересів: органів влади, населення та інших суб'єктів.

Механізм взаємного впливу соціального капіталу та державних інститутів вивчають не тільки вітчизняні та зарубіжні науковці-дослідники соціального капіталу, а й експерти та політичні діячі. Зокрема, експерти Світового банку визначають соціальний капітал як довіру, суспільні цінності, релігійні переконання, на основі яких формуються норми та системи соціальних зв'язків (мережі), що відіграють роль традиційних, неформальних механізмів координації поведінки людей в суспільстві, а інститути визначають як організації (урядові установи, фірми, інститути громадянського суспільства, правоохоронні та судові органи тощо), формальні правила (державне регулювання, закони та конституція) та неформальні правила (традиції), які є механізмом координації поведінки людини. Так, експерти доводять, що ефективні повноцінні інститути здійснюють позитивний вплив на сталий та справедливий економічний розвиток, забезпечуючи можливість довгострокової співпраці та нагромадження соціального капіталу. Слабкі неефективні інститути, навпаки, створюють атмосферу недовіри та невпевненості, зменшують або руйнують потенціал співпраці та партнерства і соціальний капітал [2].

Керуючись дослідженням П.Бурдьє можна виділити наступні види державного соціального капіталу:

- 1) економічний капітал держави (податки та інші економічні активи);
- 2) капітал фізичного примусу (армія, міліція);
- 3) політичний капітал формування політичних рішень з приводу соціально-економічних проблем суспільства;
- 4) інформаційний капітал обліку території, населення, його стану, норм мовної комунікації, освітніх, медичних, наукових, інформаційних (мас-медіа), технічних та інших стандартів і т.д.;
- 5) юридичний капітал правового захисту інтересів громадян і держави;
- 6) адміністративний капітал регулювання реалізації прав власності громадян на всі форми соціального капіталу [1].

Інвестування та щільність накопичення (концентрація) адміністративного капіталу є головним критерієм функціонування всіх видів соціального капіталу державного управління.

Основною складовою соціального капіталу є довіра, а тому дуже важливим компонентом саме державного управління є забезпечення взаємної довіри суспільства і влади, що є не можливим без прозорості діяльності владних структур. Будь-яке співробітництво не можливе без належного рівня довіри між агентами, їхня співпраця базується на передбачуваності поведінки одне одного та більш ефективній співпраці.

Довіра в суспільстві має бути взаємною, як громадяни мають довіряти діям держави, так і держава має бути впевнена, що її громадяни будуть виконувати установлені цілі. Це дасть можливість створювати довгострокові стратегії розвитку регіонів та держави вцілому. За відсутності довіри до держави зі сторони громади відбуваються лишні затрати часу і зусиль на контроль та примус до дії, а при відсутності соціального капіталу в країнах, організаціях, групах відбувається уповільнення їх розвитку.

Суспільні норми виступають також важливими елементами соціального механізму реалізації та формування соціального капіталу. В свою чергу досить часто неформальні соціальні норми відображають змогу домінування певної групи над іншою завдяки силі, владі, багатству. Кожне суспільство побудоване на певній системі норм і принципів, на основі яких здійснюється опіробітництво. Норми зазвичай формуються у стабільному та закритому суспільстві, тобто новоприбулим людям буде важко влитися в дане суспільство так як на них будуть дивитися з підозрою. В такій системі норм утворюються уявлення про те на кого можливо розраховувати при співпраці, а на кого ні. Під час дотримання загальних норм і цінностей постає взаємна довіра, що має конкретну величину. Ф. Фукуяма досить аргументовано доводить, що «добробут країни, і її змагальна здатність на тлі інших країн визначається однією універсальною культурною характеристикою - властивим їй суспільству рівнем довіри» [4, с.20-21]. Довіра - це культурний феномен, що має великий, часом вирішальний вплив на економічне та політичне життя країни.

Норми в тому числі і шкідливі утримуються в суспільстві протягом поколінь за допомогою таких позаекономічних чинників, як традиції, звички та стереотипи мислення. Традиції як позаекономічні чинники впливають на розуміння норм, так як народ, перш за все, діє на основі звичаїв, а не раціонального вибору. Припустимо, що норми створилися спочатку шляхом поміркованого вибору проте все одно вони передаються з покоління в покоління за допомогою процесу соціалізації, що включаю в себе процес пристосування людей до певної моделі поведінки. Соціальну поведінку, що є звичкою важко змінити, на відміну від ідей, поглядів які змінюються на основі певної інформації. В нормах має переважати інтерес групи над індивідуальним інтересом, довгостроковий над короткостроковим відповідно. Релігія як позаекономічний чинник «залишається важливим джерелом культурних правил, навіть в очевидно світських суспільствах; водночас релігійні правила можуть зазнавати спонтанної еволюції, оскільки вони взаємодіють з даним історичним середовищем суспільства. Розуміння цих взаємовідносин і забезпечення емпіричної мапи джерел фактичних культурних правил - це завдання майбутнього» [3]. Звички та стереотипи мислення поєднують індивіда з суспільством через зразки поведінки, що передаються з покоління в покоління.

Норми можуть бути спонтанно створені, вони не завжди є раціональними, проте продовжують існувати завдяки звичкам та стереотипам мислення. В результаті несправедливі норми можуть існувати досить тривалий час. В будь-якому суспільстві спонтанний порядок не здатний формувати абсолютний порядок. Так як потрібне доповнення раціональною ієрархічною владою у формі держави. Держава зі своєю ієрархічною структурою влади лише доповнює спонтанну організацію суспільства, а нинішня корпоративна версія спонтанної організації суспільства - мережа.

Основною передумовою нормального розвитку держави та соціального капіталу є перехід з ієрархічної структури управління на мережеву, в якій всі учасники один з одним співпрацюють і очікують взаємної допомоги. Тому для

відтворення соціального капіталу взаємостосунки між суспільством, державою та її органами повинні будуватися на основі рівності у відносинах.

Механізмом формування соціального капіталу у суспільстві є: соціальні мережі (зв'язки), довіра, норми та цінності. Для його функціонування потрібно запровадити заходи на рівні держави та органів місцевого самоврядування, які допоможуть примножувати та покращувати стосунки в суспільстві. Заходи мають бути такими: відкрита і прозора діяльність державних органів та організацій; проінформованість населення щодо їх функціонування; постійний контроль та моніторинг ситуації в країні та ознайомлення з нею населення. Все це зміцнить довіру суспільства, забезпечить тим самим сприяння у досягненні поставленої мети та розширення взаємовідносин у напрямку спільної діяльності.

Держава здатна активно вплинути на розвиток соціального капіталу за допомогою впровадження стабілізуючих програм, проведення та моніторингу систематичних регіональних і загальнодержавних соціологічних спостережень, аналіз яких сприятиме розвитку соціального капіталу. Ефективне регулювання державою розвитку соціального капіталу в Україні сприятиме виникненню та зміцненню соціальних зв'язків (особистих, громадських) з метою створення сукупного суспільного блага (ресурсу). Рівень соціального капіталу зростатиме з розвитком громадянського суспільства, побудованого на довірі до суспільних інститутів та на основі встановлених норм і цінностей.

Література:

1. Бурдые П. Дух государства: генезис и структура бюрократического поля. // Поэтика и политика. Альманах Российско-французского центра социологии и философии. - Москва: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетей, 1999. - С. 125-166.

2. Social Capital and policy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTSOCIALDEVELOPMENT/EXTTSOCIALCAPITAL/0,,contentMDK:20186552~menuPK:418214~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK>

3. Френсіс Фукуяма Соціальний капітал. Переклад Шевчук Л. – Режим доступу : <http://www.ji.lviv.ua/n53texts/fukuyama.htm>

4. Фукуяма Ф. Доверие: социальные добродетели и путь к процветанию/ Ф. Фукуяма ; пер. с англ. Д. Павловой. - Москва : Аст : Ермак, 2004. - 730 с.

Стаття відправлена: 14.06.2014г.

© Пачева Н.О.

ЦИТ: 214-196

УДК: 338.439.012.7:637.5

Дацко О.Б.

ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З.Гжицького, Львів, Пекарська, 50, 79010